

Limanları inşa, tevsi, ıslah ve teçhize dair kanun tasarısı ve Bayındırlık, Maliye ve Bütçe Komisyonları raporları (1/169)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71/1851, 6-1190

5 . IV . 1951

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Limanları inşa, tevsi, ıslah ve teçhize dair Bayındırlık Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 14 . III . 1951 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan

A. Menderes

GEREKÇE

Kıyılarımız, iktisadi şartlar altında deniz nakliyatı yapmada nâzım vazifesini görecektoplama, dağıtma ve aktarma merkezleri olan limanlardan mahrum bulunduğundan kara ve deniz nakliyat sistemleri arasında vücudu elzem vahdet ve mütamadilik sağlanamamakta ve de buşelerin tıkalı oluşu geniş ölçüde kütle istihsaline mâni olduktan başka mevcudun da nakil maliyetini artırmada âmil olmakta ve hususiyle demiryolla yapılan nakliyat tabii mailelerinde cereyan edemiyerek her yıl milyonlarca ton kilometre tutarında fuzuli nakliyat yapılmak zorunda kalmaktadır.

Dünya memleketleri arasında liman durumu ve deniz münakalesi bakımından memleketimizden daha acıklı ve fena durumda bir memleket daha kalmamıştır, demek mübalâğa sayılamaz.

Birkaç yıldan beri inşa edilmekte olan Ereğli ve Trabzon limanları, Sinob tabii mersası ile birlikte fırtınaları sık ve şiddetli, nakliyatı binnispe kesif olan Karadeniz kıyılarımızda memlekete denizcilerimizin senelerden beri bekledikleri asgari can ve mal emniyetini sağlayacak birkaç barınak kazandırmış ve kazandırmakta ise de büyük ticaret şehirlerimiz olan Samsun ve Mersin limanları tamamen deniz tesirlerine açık ve imtiyazlı şirketler tarafından yapılmış bazı tesisleri ihtiva eden İstanbul ve İzmir limanları dahi hakiki mânada liman tesislerinden mahrum bulunmaktadır. Son senelerde İskenderun'da inşa olunan büyük iskele burada da oldukça büyük bir liman hareketi yaratmış olmakla beraber, bugünkü durumu ile ne mevcut ve son zamanlarda ihdası düşünülen serbest bölge ile inkişafı muhtemel trafiği ve ne de iskele nin yapılmasıyla buraya intikal eden yığın eşyası ihraç ve ithali faaliyetlerini karşılayabilecek kifayette değildir.

Arzolunan durum muvacehesinde sayılan limanlarda hemen inşaata başlanmasındaki lüzum, mutlak ve bir bedahet derecesinde olmakla bugün bahis konusu olan cihet, ancak bunlara ödeme kabiliyetimizi göz önünde tutarak ne ölçüde başlamamız gerektiği keyfiyetinin tesbitinden ibaret kalmaktadır.

Yapılan tetkikler osnunda bu mülâhazaya uygun olarak tatbiki kararlaşan programın ana hatları şu suretle telhis olunabilir :

a) İstanbul, İzmir ve İskenderun limanlarında tevsiat ve ıslahat işlerine mümkün olan kısa müddet içinde başlamak;

b) Samsun ve Mersin limanlarını, inşa halinde bulunan Ereğli ve Trabzon limanlarında Devlet malı şantiye tesislerini bu limanları süratle ikmal edecek surette tamamlayarak evvelâ birine ve bunu bitirdikten sonra da diğerine kaydırmak suretiyle ikincisini de tahakkuk ettirmek;

c) Bu limanlarda yapılacak işleri, memleketin ödeme kabiliyeti ile mütenasip olarak ele almak, tamamlanacak şantiye tesisleriyle bir kısım inşaat malzemesini ve ele alınacak limanların işletme cihazlarını ve mevcut liman işletmelerinin yenilenecek cihazlarını dış krediden faydalanılarak celbetmek;

Bu programın tahakkuk edebilir bir program vaziyetinde olması yolundaki çalışmalarımıza iki yıldan beri hız verilmiş ve Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankası mümessilleri, uzmanları, iktisatçıları ile yapılan devamlı temas ve incelemeler sonunda Banka uzmanları bu programın kabili tahakkuk ve kredi ile desteklenmeye değer olduğunu tevsih ederek Bankaya da tavsiye etmişlerdir.

Banka tarafından da bu proje hüsnükabul göyerek esaslı hesaplarla tesbit edilen 12,5 milyon dolârlık kredinin verilmesine dair muvafakat 5676 sayılı Kanunla tasdik edilen anlaşma ile katî mahiyet almış ve bu anlaşmanın tahmil eylediği hizmetlerin şimdiden yapılabilecek olanlarının hazırlıklarına geçilmiştir.

Kredi anlaşması, yapılacak işlerin portesini, bunlara ayrılacak dış ve iç ödenekleri ve sarf mahallerini, tamamlanacak şantiye tesislerinin ve mevcut limanlarda tamir ve teedit edilecek cihazların nelerden ibaret olduğunu, her işin başlama ve bitirilme tarihlerini ve ele alınma sıralarını dahi tesbit eylemiş ve bu kredinin günü gününe kullanılması hususu da anlaşmada bâzı müeyyidelerle bağliyerek bunların zamanında kullanılması halinde Hükümete bâzı munzam malî külfetler de tahmil eylemiştir. Bu munzam külfetlerden kurtulmak için anlaşmada belirtilen programın dikkat ve itina ile tatbiki gerekmektedir.

Takdim olunan kanun tasarısı, anlaşmanın bize tahmil eylediği vecibeleri zamanında yerine getirme zarureti göz önünde tutularak hazırlanmıştır.

Kanuna ithal edildiği halde anlaşmada Mersin limanının zikredilmemesi ilk devrede iki büyük limana bir arada başlanmasını bankanın tasvip etmemesinden ileri gelmektedir.

Fakat bankaya, mütehasısları tarafından teadi olunan muhtırada, Mersin limanının inşasındaki lüzum ve zaruret de teslim edilmiş, yalnız Ereğli ve Trabzon'daki makinaların ancak bir büyük limanın inşasını ele alacak yeterlikte tamamlanması prensibi kabul edildiği için, Mersin'e ancak Samsun'un bitirilmesinden sonra başlanması ve fakat bu müddet sırasında Mersin limanı katî etüdlerinin tamamlanması uygun olacağı da telkin edilmiştir.

Bu itibarla kanun tasarısına Mersin limanını da ilâve etmekle bu limanın katî etüdlere derhal başlanabilmesi ve şantiye tesislerinden bâzılarının tesbit olunan tarihten daha önce bu limana kaydırılması kabil olduğu takdirde onun da zamanında taahhüde bağliyerek hazırlık devresinden olsun mümkün olduğu derecede istifade etmek imkânlarının şimdiden temin edilmesi göz önünde tutulmuş ve yeni bir kanuni yetki alınmaya lüzum kalmadan bu limanın tahakkuku için şimdiden müspet bir adım atılmış olacağı mülâhaza edilmiştir.

Bu suretle kanunun birinci maddesinde Mersin de dâhil olarak lüzumlu iç ödenegin tutarı «76» milyon lira olarak gösterilmiş, aynı madde ile bu iç ödenekten yapılacak sarfiyatın neler olacağı, ikinci madde ile de kredi anlaşmasından faydalanılarak mevcut limanlara tesis yardımlarının mahiyeti belirtilmiştir.

İnşa halindeki limanlarımızı Artırma, Eksiltme ve Umumi Muhasebe Kanunları hükümleri dairesinde taahhüde bağliyerek yürütmüş olmakla beraber takdim olunan kanun tasarısı ile ele alacağımız yeni limanlar inşaatı, yapılmakta olanlardan çok farklı durum ve şartlara tâbi bulunmaktadır. Filhakika yukarda da açıklandığı vâçhile kredi anlaşması, limanların inşalarına başlama ve bitirme tarihlerini tesbit eylediği gibi bunlara lüzumlu gerek inşa ve gerekse işletme cihazlarıyla malzemelerin ve sureti umumiyede inşaat işlerinin bankayı tatmin edecek şekil ve şartlar dairesinde taahhüde bağliyerek yürütülmesini meşrut kılmakta ve bunlara ait müeyyit hükümleri ihtiva etmektedir. Banka her işin program gereğince yürütülmesi ve kredinin her mevzu için zamanında kullanılması hususunu dikkatle kontrol ve takip edecektir. Zamanında kulla-

nlmıyan krediler için de bâzı malî külfetler yüklenilmiş olduğuna göre işlerin dış kredi anlaşması icaplarına göre yürütülmesi için bakanlığın 2490 sayılı Kanun, ek ve tadilleri ile 1050 sayılı Kanunun «83» ncü maddesinin «h» fıkrası hükümleri dışında yaptırılmasını sağlayacak salâhiyetlerle mücehhez olması katî bir zaruret haliinde tecelli etmiş bulunmaktadır. Bu zarureti karşılamak üzere kanun tasarısına üçüncü madde konulmuş ve yine bâzı işlerin mahiyetleri icabı 2490 sayılı Kanunun 50 nci maddesi hükmüne tâbi olmadan emaneten yaptırılmalarına geçilmesi için de 7 nci madde konulmuştur.

Bu kanun mevzuuna giren bütün işlerin kredi anlaşmasıyle ahenkli yürütülmesi için gerekli görünen diğer hususlar da aynı maddelerle sağlanmış bulunmaktadır.

Bayındırlık Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bayındırlık Komisyonu

Esas No. 1/169

Karar No. 11

13 . IV . 1951

Yüksek Başkanlığa

Limanların inşaa, tevsi, ıslah ve teçhize dair Bayındırlık Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 14 . III . 1951 tarihli toplantısında Meclise sunulması kararlaştırılan ve 6 . IV . 1951 tarihinde Başkanlıkça komisyonumuza havale buyurulan Kanun tasarısı komisyonumuzun 11 . IV . 1951 günü yapılan toplantısında Bayındırlık ve Maliye Bakanlıkları mümessilleri huzuriyle tetkik ve müzakere olundu.

Kanunun heyeti unumiyesi üzerinde önemli bir değişiklik yapılmasına lüzum görülmemiş ve yalnız birinci maddenin şümülünü genişletecek şekilde (Her türlü iş) cümlesi ve dördüncü satırındaki (Mersin) kelimesinin başına (Ve bu projede yazılı işlerin gerektirdiği miktarlara ilâveten bütçelere konulacak ödeneklerle) cümlesinin ilâvesi ve dördüncü maddenin son cümlesiyle 8 nci maddenin son satırındaki (Kararlaştırılacak

bedel üzerinden) cümlesinin kaldırılması şeklinde tadil edilerek kabul edilmiş ve buna göre hazırlanan tasarı Maliye Komisyonuna verilmek üzere Başkanlığa sunulmuştur.

Bayındırlık K. Başkanı	Bu R. Sözcüsü
Niğde	Çanakkale
A. Doğanay	B. Enüstün
Kâtip	
Urfa	Gaziantep
Necdet Açıral	Muhalifim
İmzada bulunamadı	S. Kuranel
Kars	Konya
M. Bahadır	H. Aydın
	İmzade bulunamadı
Kastamonu	Maras
H. Tosunoğlu	S. Hüdayioğlu
	İmzada bulunamadı
Rize	Tunceli
M. Fahri Mete	H. Aydın
	Giresun
	H. Bozbağ

Maliye Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Maliye Komisyonu

Esas No. 1/169

Karar No. 50

26 . IV . 1951

Yüksek Başkanlığa

Limanları inşa, tevsi, ıslah ve teçhize dair kanun tasarısı, Bayındırlık ve Maliye Bakanlıkları temsilcileri hazır buldukları halde incelendi.

Tasarı gerekçesiyle Bayındırlık Komisyonu raporu okunup, Bayındırlık ve Maliye Bakanlıkları temsilcilerinden gerekli izahlar alındıktan sonra tasarının esası üzerinde müzakere açıldı:

Mübadele ve istihsal faaliyetlerinde ehemmiyeti aşikâr olan liman inşa, tevsi, ıslah ve teçhiz işlerinin yürütülmesi için Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankası ile yapılan ve 5676 sayılı Kanunla tasdik olunan Anlaşmanın gerek müddete ve gerekse iç finansmana ait hükümleri ve mevzuun arzettiği iktisadi ehemmiyet muvacehesinde tasarının ihtiva ettiği:

a) İç finansman haddinin tesbiti ile temin ve istimal şekil ve yetkilerinin tâynini;

b) İnşa, tevsi ve teçhiz ameliyelerinin 2490 sayılı Kanun hükümleri ile 1050 sayılı Kanunun 83 ncü maddesi (h) fıkrası hükmüne tâbi olunmaksızın tanzim ve tedvini;

c) Devlete ve âmme hukuku hükmi şahıslarına ait mallardan faydalanma;

Esasları maksadının istihsaline mâtufl, istisnai ve muvakkat mahiyette görülerek ittifakla kabul ve maddelerin görüşülmesine geçildi.

Birinci madde, Bayındırlık Komisyonunun değiştirdiği şekliyle, bâzı kelime tashihleri yapılarak kabul edilmiş ve ikinci maddede yazılış tarzına ait bir değişiklik yapılmıştır.

Üçüncü maddeye, 5676 sayılı Kanunla silo inşa ve tesisi de derpiş edildiği ve müzakere konusu olan tasarının liman işlerinin yürütülmesi maksadına mâtufl bulunduğu göz önünde tutularak (Limanlar için) ibaresinin ilâvesi uygun görülmüştür.

Dördüncü maddede mevcut (Maden ocakları) tâbiri (Taş ocakları) şeklinde değiştirilmiştir. Diğer taraftan, liman tesis, inşa, tesis ve teçhiz işlerinde faydalanılacak Hazineye

ait gayrimenkuller, kum, kireç, çakıl ve taş ocaklarıyla, özel idare, belediye, köy ve hususi şahıslara ait olanlar arasında bir tefrik yapılması uygun görülmüş ve ikinci gruba dâhil olanların istimal ve istismarlarında resim muafiyeti vaz edilmiştir. Maddeye tasarıdayer almamış bulunan İskele Resmi hakkında bir hüküm ilâvesi de muvafık mütalâa edilmiş ve nihayet işgal, istimal veya istimlâk dolayısıyla çıkabilecek ihtilâfların işleri geçiktirmesini önleyici bir fıkranın eklenmesi de ekseriyetle tasvip olunmuştur.

Beşinci madde, Liman Kanununun numarası ilâve edilmek suretiyle kabul edilmiştir.

Liman işletmeleri tahsisinin kanun mevzuu olduğu mütalâasıyla altıncı maddenin tasarıdan çıkarılmasına ittifakla karar verilmiştir.

Yedinci madde, yazılışa ait bir değişiklikle ve altıncı madde olarak kabul edilmiştir.

Sekizinci madde, «teçhizat» kelimesi ile, Bayındırlık Komisyonu tarafından çıkarılan «Daireler arasında kararlaştırılacak bedel» ibaresinin ilâvesi ve «Artırma ve Eksiltme Kanunu tâbiri yerine bu kanunun numarası ikamesi suretiyle yedinci madde olarak kabul edilmiştir.

Dokuzuncu maddede «B cetveli yerine» «Gelir bütçesi» tâbiri ikame edilerek sekizinci maddede halinde kabul edilmiştir.

Diğer maddeler aynen ve tasarının tümü ittifakla kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Maliye Ko. Başkanı
Rize
Muhalefet şerhi aşağıdadır
I. Akçal
Kâtip
Zonguldak
F. Açıksöz

Sözcü
Giresun
H. Erkmén

Kırklareli
S. Pekkip
İmzada bulunamadı

Niğde
N. Bilge
İmzada bulunamadı
Siird
M. D. Süalp
Zonguldak
R. Sivişoğlu
İmzada bulunamadı

Seyhan
Z. Akçal
Trabzon
T. Koral
Konya
U. N. Yiğiter

istimal veya istimlâk dolayısıyla çıkacak ihtilâfların umumi hükümler dairesinde halli gerekir.

Bu itibarla tasarının 4 nü maddesinin son fıkrasına ilâve olunan (işgal, istimal veya istimlâk dolayısıyla çıkacak ihtilâflar bu kanunla yapılacak işlerin gecikmesine veya geri kalmasına sebep olamaz.) Hükümünün konmaması reyindeyim.

Rize Milletvekili
İ. Akçal

Anayasanın 74 nü maddesinin 1 ve 3 nü fıkralarının açık hükmü karşısında işgal,

Bütçe Komisyonu raporu

21 . V . 1951

T. B. M. M.
Bütçe Komisyonu
Esas No. 1/169
Karar No. 88

Yüksek Başkanlığa

Limanların inşa, tevsi, ıslah ve teçhizine dair Bayındırlık Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan ve Başbakanlığın 5 . IV . 1951 tarihli ve 6/1190 sayılı tezkeresiyle sunulan kanun tasarısı, Bayındırlık ve Maliye Komisyonları raporlarıyla birlikte Komisyonumuza havale edilmiş olmakla Sayıştay Başkanvekili, Bayındırlık ve Maliye Bakanlıkları temsilcileri hazır olduğu halde tetkik ve müzakere edildi.

Tasarı, Samsun'da ve Mersin'de liman inşasıyla mevcut Haydarpaşa, Salıpazarı, Alsancak, İskenderun limanlarının genişletilmesi ve ıslahı için gerekli hükümleri ihtiva etmektedir.

Tasarıda finansman için iki kaynak derpiş edilmektedir:

— Dış tediyele için, Hükümetimizle Milletlerarası Kalkınma Bankası arasında akit ve 5676 sayılı Kanunla tasdik edilen 7 . VII . 1950 tarihli 12,5 milyon dolârlık kredi anlaşmasından faydalanılacaktır.

— Memleket içi finansmanlara, yıllık ödeme miktarı 15,75 milyon lirayı geçmemek üzere 76 milyon liraya kadar gelecek yıllara sâri taahhüde girişilebilecek, ödemelerde yine bu miktarlarla mukayyet olmak üzere bono da kullanılabilir.

İşte sürat sağlamak maksadiyle tasarıda,

malî kontrol ve murakabeye, kamulaştırmaya mütaallik bâzı formalitelerden istisnaiyete dair hükümler bulunmaktadır.

Tasarıyı daha önce tetkik eden Bayındırlık ve Maliye Komisyonları, tasarının esaslarına dokunmamışlar, yazılış tarzını düzeltmeye mâtuf olarak bâzı maddelerde ibare değişiklikleri yapmakla yetinmişlerdir.

Komisyonumuz, tasarının tümünü görüşürken bilhassa şu noktalar üzerinde durnuştur:

— İç finansman için 76 milyon liranın yetip yetmeyeceği;

— Bono ile tediyelerin, Devlet itibarı ve para politikası bakımlarından ait olduğu özel önem;

— Mali formalitelerden istisnaiyete dair hükümlerin maksadı temine yeter olup olmadıği;

— Özel şahıslara tatbik edilecek kamulaştırma veya işgale mütaallik hükümlerin Anayasanın teminatı altında bulunan özel mülkiyet haklarını ihlâl edip etmediği.

Tasarı üzerindeki umumi görüşmeler sonunda, yukarda işaret edilen noktalar hakkındaki Komisyon mütalâa ve temennileri tesbit edilmiş, bunların maddelere mütenazır olarak raporda belirtilmesi oy birliği ile kararlaştırılarak maddelerin tetkikına geçilmiş ve aşağıda görüleceği gibi tasarının ana hükümlerine do-

kunulmaksızın bâzı maddelerin ifade tarzında önemsiz değişiklikler yapılmıştır.

a) Tasarının hazırlandığı tarihteki rayiçlere göre memleket içindeki işlerin finansmanı için hesap ve tahmin edilen 76 milyon liranın, fiyatlardaki devamlı yükseliş karşısında, derpiş edilen işlerin başarılmasına kifayet etmemesi ihtimali kuvvetle vârit ve bu itibarla artırılması gerekli görülmekte ise de, fiyatların istikrarlı olmadığı bir zamanda bulunduğumuz nazara alınarak ilerdeki fiyat gelişmelerine göre gereği o zaman yapılmak üzere şimdilik 76 milyon liranın aynen muhafazası muvafık mütalâa edilmiştir.

Nitekim aynı mütalâa, yabancı memleketlerdeki tediyelerin karşılığı olan 12,5 milyon dolâr için de vârit bulunmaktadır.

b) Tasarının birinci middesinde, yıllık te-diye miktarı 15,75 milyon lirayı geçmemek üzere gelecek yıllara sâri taahhüde girişmek ve bütçede yeter ödenek bulunmadığı takdirde yine aynı miktarla mukayyet olarak bono ile tediyede bulunmak için Bayındırlık Bakanlığına yetki verilmektedir.

Uzun vâdeli işlerde gelecek yıllara sâri taahhüde girişmedeki zaruret, bâzı mahzurlarına rağmen, açık ise de, istikrazdan başka birşey demek olmıyan bono ile tediyeenin bir zamandan beri büyük bayındırlık ve emsali işlerde itiyat haline getirilmiş olduğunu, bu tasarıda da aynı sakim usule baş vurulduğunu, halen bu nevi Devlet borçlarının 19 küsur milyon liraya baliğ olduğunu müşahede eden Komisyonumuz bu konuya Büyük Millet Meclisinin ve Hükümetin önemle dikkat nazarlarını çekmek iseter.

Milletlerarası Kalkınma ve İmar Bankası ile yaptığımız 12,5 milyon dolârlık kredi anlaşmasında tesbit edilen iş müddetlerinin tecavüz edilmiş olması ve nihayet memleketin çok hayati bir işine taallûku hasebiyle tasarının taşıdığı müstaceliyet Komisyonumuzu, bu konu üzerinde şimdilik daha fazla durmaktan alıkoymuştur.

c) Tasarının 3, 6 ve 7 nci maddelerinde görüleceği gibi, Muhasebei Umumiye Kanunu ile Artırma ve Eksiltme Kanunlarının bâzı maddelerinin, tasarı kousuna giren işlere uygulanmamasını temin maksadiyle istisnaiyet hükümleri derpiş edilmiş bulunmaktadır.

Bayındırlık ve emsali büyük âmme işlerine

mütaallik bir çok özel kanunlarda da bu nevi istisna hükümlerinin yer alagelmekte olduğu ve bunun âdeta mütat bir usul haline getirildiği bir vakıadır.

Bunun ifade ettiği mâna, malî kontrol ve murakabeye mütaallik mevzuatımızın bugünün realîterine uymamakta olmasıdır.

Filhakika, Muhasebei Umumiye (1050), Artırma ve Eksiltme (2490), Sayıştay (2514) Kanunlarının murakabe ve kontrole mütaallik hükümleri, Devlet Ajanlarına verilecek geniş takdir yetkisi ile birlikte mesuliyet tahmili esasına dayanacağı yerde, Devlet teşkilâtında alt ve üst kademeleri bir nevi karşılıklı murakabe ve kontrol unsuru haline koymak, yetki ve mesuliyetlerde iştiraki sağlamak gibi, sathi bir bakışla sağlam ve iyi bir usul gibi görünen, mekanik ve otomatik bir sistem vücuda getirmek düşüncesine istinat etmektedir.

Hakikatta mesuliyetin mütaaddit merciler, Komisyonlardaki mütaaddit şahıslar arasında bulunup fiilen yok olmasına buna mukabil mütenevvi ve mükerrer muameleler, külfetli formaliteler yüzünden beyhude zaman ve insan enerjisi israfına meydan veren bu sistemin işlemediği şununla da sabittir ki şimdiye kadar az çok önemli işlerin özel kanunlarına bu formalitelerden kısmen veya tamamen istisnaiyet temin maksadıyla hükümler konmuştur. Nitekim bu tasarıda da aynı çareye baş vurulmuştur.

Komisyonumuz, bu konu üzerinde Sayıştay mümessili ile, Bayındırlık ve Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de mütalâalarını dinledikten sonra tasarıda derpiş edilen istisnaiyet hükümlerinin Sayıştayı murakabe usulü çevresine de teşmili üzerinde durmuş, fakat meselenin şümul ve önemini göz önünde tutarak sadece bu tasarı yönünden değil, umumi surette Hükümetçe bu konuya el konması lüzumuna kaani olarak bunun müstacel ve önemli bir dilek olarak raporda tesbitini oy birliği ile kararlaştırmıştır.

c) Komisyonumuz, tasarının 4 ncü maddesinin 2,3 ncü fıkraları üzerinde de özel şahıslara ait gayrimenkullerin mülkiyet ve intifa haklarının kamulaştırılması konusu bakımından durmuştur.

Maliye Komisyonu raporundaki tek imzalı muhalefet şerhini de göz önünde tutan Komisyonumuz, maddenin ihtiva ettiği hükümlerle mah-

sus mülkiyet hakkını teminat altına alan Anayasa'nın 74 nci maddesi arasında bir mübâyenet mevcut olmadığı sonucuna varmıştır.

Filhakika muhik bir tazminat mukabilinde umumun menfaat ve istifadesini temin maksadıyla bir şahsın malının kamulaştırılması veya intifâmdan belli bir süre için mahrum bırakılması gerek umumi hukuk prensipleri, gerek Anayasamız bakımından caiz bulunmaktadır.

Ancak, kamulaştırmanın zaruri sınırlar içinde kalması ve muhik bedel üzerinden çıkacak ihtilâfın nev'i hukuki ihtilâfların hal mereii olan mahkemenin hükmüne bağlanarak halledilmesi lüzumu da açıktır.

Zaten tasarı da bu lâzimeye muhalif bir hüküm ihtiva etmemektedir.

Bununla beraber, bedel üzerinde çıkacak bir ihtilâfın, umumun istifade ve menfaati için Devletçe yaptırılmakta olan bir işin sırf bu sebepten geri bırakılması için fiilî bir sebep teşkil etmemek icabeder.

Her ne kadar madde, Maliye Komisyonunda aldığı şekli ile yukarıki mülâhazalara cevap vermekte ise de, tatbikatta her hangi bir tereddüde ve yanlış anlayışa meydan vermemek maksadıyla, komisyonumuz maddenin son fıkrasını

değiştirmiştir.

d) Tasarıda sırf yazılış tarzının ıslahı maksadıyla, üçüncü ve sekizinci maddelerle geçici maddede bâzı değişiklikler yapılmıştır.

Bu suretle yeniden hazırlanan tasarı ivedilikle görüşülmek dileğiyle Kamutayın onayına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan İstanbul <i>E. Adakan</i>	Başkan V. Burdur <i>F. Çelikbaş</i>	Sözcü Çanakkale <i>E. Kalafat</i>
Kâtip Bursa <i>H. Şaman</i>	Afyon K. <i>A. Veziroğlu</i>	Ankara <i>M. Bayramoğlu</i>
Çanakkale <i>K. Akmanlar</i>	Elâzığ <i>Ö. F. Sanaç</i>	Erzincan <i>N. Pekcan</i>
Eskişehir <i>A. Potuoğlu</i>	İstanbul <i>A. H. Başar</i>	İstanbul <i>F. Sayımer</i>
İstanbul <i>C. Türkgeldi</i>	Kastamonu <i>H. Türe</i>	Kırklareli <i>Ş. Bakay</i>
Konya <i>R. Birand</i>	Mardin <i>R. Erten</i>	Ordu <i>R. Aksoy</i>
Rize <i>O. Kavrakoğlu</i>	Seyhan <i>Dr. S. Barı</i>	Trabzon <i>C. R. Eyüboğlu</i>
Trabzon <i>S. F. Kalaycıoğlu</i>	Urfa <i>Dr. F. Ergin</i>	Van <i>F. Melen</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Limanları inşa, tevsi, ıslah ve teçhize dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 5676 sayılı Kanunla tasdik olunan Kredi Anlaşmasına bağlı (Ek:2) de yazılı İstanbul'da Salıpazarı ve Haydarpaşa, İzmir'de Alsancak, Samsun, İskenderun limanları inşa, ıslah, tevsi ve teçhizi ile aynı ekteki (F) ve (G) projelerinin tahakkuk ettirilmesi ve bunlara ilâveten Mersin limanının inşa ve teçhizi ve bu işlerin etüd, istikşaf proje ve plânlarının yaptırılması, yapı ve etüdlerin kontrol ettirilmesi ve bu Kanun mevzuuna giren etüd, istikşaf ve proje tanzimi ile müşavir mühendislik ve uzmanlık hizmetlerinin Türkiye'de, Türk parası ile ödenecek her türlü masrafları için (12.5) milyon dolâra kadar 5676 sayılı Kanunla tasdik olunan Anlaşma gereğince elde olunacak dış krediden, (76) milyon liraya kadar da Bütçeye konulacak ödeneklerden sarfiyat yapmaya ve yıllık ödeme miktarı (15.75) milyon lirayı geçmemek üzere (76) milyon liraya kadar gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişmeye Bayındırlık Bakanı ve faizleriyle birlikte (76) milyon lirayı geçmemek üzere bono çıkarmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

MADDE 2. — 5676 sayılı Kanunla tasdik olunan Anlaşmaya bağlı (Ek: 2) nin (G) projesine dâhil edevat, makine ve malzeme C. İ. F. olarak ilgili işletmelere teslim olunur. C. İ. F. den sonraki bilûmum masraflar ilgili işletmeye aittir.

MADDE 3. — Gerek bu Kanun mevzuunu teşkil eden işleri ve gerek 5676 sayılı Kanunla sağlanan krediden faydalanarak yapılacak bilûmum iş ve hizmetleri, avans teminatına ait hükümler mahfuz kalmak şartıyla, toplu ve kısımlar halinde 2490 sayılı Kanunla ek ve tadillerine ve 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun 83 ncü maddesinin (h) fıkrası hükmüne tâbi olmıyarak tanınmış yerli ve yabancı uzman firmalardan birine pazarlıkla yaptırma-ya Bayındırlık Bakanı yetkilidir.

BAYINDIRLIK KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Limanları inşa, tevsi, ıslah ve teçhizine dair Kanun tasarısı

MADDE 1. — 5676 sayılı aKnunla tasdik olunan Kredi Anlaşmasına bağlı (Ek:2) de yazılı İstanbul'da Salıpazarı ve Haydarpaşa, İzmirde Alsancak, Samsun, İskenderun limanları inşa, ıslah, tevsi ve teçhizi ile aynı ekteki (F) ve (G) projelerinin tahakkuk ettirilmesi ve bu projelerde yazılı işlerin gerektirdiği miktarlara ilâveten bütçelere konulacak ödeneklerle Mersin Limanının inşa ve teçhizi ve bu işlerin etüd, istikşaf proje ve plânlarının yaptırılması yapı ve etüdlerin kontrol ettirilmesi ve bu kanu mevzuuna giren etüd, istikşaf ve proje tanzimi ile müşavir mühendislik ve uzmanlık ve her türlü iş ve hizmetlerinin Türkiye'de, Türk parası ile ödenecek her türlü masrafları için (12,5) milyon dolâra kadar 5676 sayılı Kanunla tasdik olunan Anlaşma gereğince elde olunacak dış krediden, (76) milyon liraya kadar da Bütçeye konulacak ödeneklerden sarfiyat yapmaya ve yıllık ödenek miktarı (15.75) milyon lirayı geçmemek üzere (76) milyon liraya kadar gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişmeye Bayındırlık Bakanı ve faizleriyle birlikte (76) milyon lirayı geçmemek üzere bono çıkarmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

MADDE 2. — Hükümetin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MALİYE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Limanları inşa, tevsi, ıslah ve teçhizine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 5676 sayılı Kanunla tasdik olunan kredi anlaşmasına bağlı (ek : 2) de yazılı İstanbul'da Salıpazarı ve Haydarpaşa, İzmir'de Alsancak, Samsun, İskenderun limanları inşa, ıslah, tevsi ve teçhiziyle aynı ektteki (F) ve (G) projelerinin tahakkuk ettirilmesi ve bu projelerde yazılı işlerin gerektirdiği miktarlara ilâveten bütçelere konulacak ödeneklerle Mersin limanının inşa ve teçhizi ve bu işlerin etüd, istikşaf proje ve plânlarının yaptırılması yapı ve etüdlere kontrol ettirilmesi ve bu kanun mevzuuna giren etüd, istikşaf ve proje tanzimi ile müşavir mühendislik ve uzmanlık ve her türlü iş ve hizmetlerinin Türkiye'de, Türk parası ile ödenecek her türlü masrafları için (12,5) milyon dolâra kadar 5676 sayılı Kanunla tasdik olunan anlaşma gereğince elde olunacak dış krediden, (76) milyon liraya kadar da bütçeye konulacak ödeneklerden sarfiyat yapmaya ve yıllık ödenek miktarı (15.75) milyon lirayı geçmemek üzere (76) milyon liraya kadar gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişmeye Bayındırlık Bakanı ve faizleriyle birlikte (76) milyon lirayı geçmemek üzere bono çıkarmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

MADDE 2. — 5676 sayılı Kanunla tasdik olunan Anlaşmaya bağlı (ek : 2) nin (G) projesine dâhil edevat, makine ve malzeme C. İ. F. olarak ilgili işletmelere teslim olunur. Bundan sonraki bilûmum masraflar ilgili işletmeye aittir.

MADDE 3. — Gerek bu kanun mevzuunu teşkil eden işleri ve gerek 5676 sayılı Kanunla limanlar için sağlanan krediden faydalanarak yapılacak bilûmum iş ve hizmetleri, avans teminatına ait hükümler mahfuz kalmak şartıyla, toplu ve kısımlar halinde 2490 sayılı Kanunla ek ve tadillerine ve 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun 83 nüc maddesinin (h) fıkrası hükümüne tâbi olmıyarak tanınmış yerli ve yabancı uzman firmalardan birine pazarlıkla yaptırmaya Bayındırlık Bakanı yetkilidir.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Limanların inşa, tevsi, ıslah ve teçhizine dair Kanun tasarısı

MADDE 1. — 5676 sayılı Kanunla tasdik olunan Kredi Anlaşmasına bağlı (Ek :2) de yazılı İstanbul'da Salıpazarı ve Haydarpaşa, İzmir'de Alsancak, Samsun, İskenderun limanları inşa, ıslah, tevsi, ve teçhiziyle aynı ektteki (f) ve (g) projelerinin tahakkuk ettirilmesi ve bu projelerde yazılı işlerin gerektirdiği miktarlara ilâveten bütçelere konulacak ödeneklerle Mersin Limanının inşası ve teçhizi ve bu işlerin etüd, istikşaf proje ve plânlarının yaptırılması yapı ve etüdlere kontrol ettirilmesi ve bu kanun mevzuuna giren etüd, istikşaf ve proje tanzimi ile müşavir mühendislik ve uzmanlık ve her türlü iş ve hizmetlerinin Türkiye'de Türk parası ile ödenecek her türlü masrafları için (12,5) milyon dolâr kadar 5676 sayılı Kanunla tasdik olunan Anlaşma gereğince elde olunacak dış krediden 76 milyon liraya kadar da bütçeye konulacak ödeneklerden sarfiyat yapmaya ve yıllık ödeme miktarı 15.75 milyon lirayı geçmemek üzere 76 milyon liraya kadar gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişmeye Bayındırlık Bakanı ve faizleriyle birlikte 76 milyon lirayı geçmemek üzere bono çıkarmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

MADDE 2. — 5676 sayılı Kanunla tasdik olunan Anlaşmaya bağlı (Ek : 2) nin (g) projesine dâhil edevat, makine ve malzeme C. İ. F. olarak ilgili işletmelere teslim olunur. Bundan sonraki bilûmum masraflar ilgili işletmeye aittir.

MADDE 3. — Gerek bu kanun mevzuunu teşkil eden işleri ve gerek 5676 sayılı Kanunla limanlar için sağlanan krediden faydalanarak yapılacak bilûmum iş ve hizmetleri, avans teminatına ait hükümler mahfuz kalmak şartıyla, toplu ve kısımlar halinde 2490 sayılı Kanunla ek ve tadillerine ve 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun 83 nü maddesinin (h) fıkrasının son bendi hükmüne tâbi olmıyarak tanınmış yerli ve yabancı uzman firmalardan birine pazarlıkla yaptırmaya Bayındırlık Bakanı yetkilidir.

Hü.

MADDE 4. — Bu kanunla yapılacak işler için devamlı ve geçici olarak işgaline lüzum görülecek arazi ile kireç, çakıl, kum ve maden ocaklarından Hazine, özel idare, belediye, Devlet Demir ve Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüklerine ait olanlar hiçbir resim, ücret ve saireye tâbi olmaksızın Bayındırlık Bakanlığı emrine tahsis olunur. Bu hususta ilgili Bakanlıkların muvafakati alınır.

MADDE 5. — Gerçek ve tüzel kişilere ait olup da liman inşaatına başlanması sırasında henüz çıkarılmamış bulunan gemi enkaz ve eşyası hakkında 1341 tarihli Limanlar Kanununun 7 nci maddesini tadil eden 2829 sayılı Kanun mu'ebince işlem yapılır. Ancak adı geçen kanunla liman idareleri ve Ulaştırma Bakanlığına bu hususta verilmiş olan salâhiyetler Ulaştırma Bakanlığının mütalâası alınarak Bayındırlık Bakanlığı ve teşekkülleri tarafından kullanılır.

MADDE 6. — Bu kanun gereğince yapılacak limanların tamamlanmalarından sonra işletmelerin hangi teşekküllere devredileceği Bakanlar Kurulunca kararlaştırılır.

MADDE 7. — Bayındırlık Bakanlığı bu kanun konusuna giren işlerden aşağıda sayılanları 2490 sayılı Kanunun 50 nci maddesinde yazılı kayıt ve şartlara tâbi olmaksızın emaneten yaptırabilir.

1. Tarama ve imlâ işleri,

Ba. K.

MADDE 4. — Bu kanunla yapılacak işler için devamlı veya geçici olarak işgaline lüzum görülecek arazi ile kireç, çakıl, kum ve taş ocaklarından Hazine, özel idare, belediye, Devlet Demir ve Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüklerine ait olanlar hiçbir resim, ücret ve saireye tâbi olmaksızın Bayındırlık Bakanlığı emrine tahsis olunur.

MADDE 5. — Hükümetin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Hükümetin 6 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Hükümetin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Mal. K.

MADDE 4. — Bu kanunla yapılacak işler için devamlı veya geçici olarak işgaline lüzum görülecek gayrimenkullerle, kireç, kum, çakıl ve taş ocaklarından Hazineye, Devlet Demir ve Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüklerine ait olanlar hiçbir resim ve ücrete tâbi olmaksızın Bayındırlık Bakanlığı emrine tahsis ve bu Bakanlıkça istimal olunur.

Bunlardan özel idare, belediye ve köylerle hususi şahıslara ait olup Bayındırlık Bakanlığınca geçici olarak istimaline lüzum görülenler için özel idare, belediyeler ve köylerce resim alınmaz. Bu kanunla yapılacak işler için lüzumlu makine ve aletlerle her türlü inşa malzemesi şantiyeye ait tesislerden faydalanılarak sahile çıkarıldığı ve yüklendiği takdirde belediye veya özel idarelere ait iskele resmine tâbi tutulmazlar.

İşgal, istimal veya istimlâk dolayısıyla çıkacak ihtilâflar bu kanunla yapılacak işlerin gecikmesine veya geri kalmasına sebep olamaz.

MADDE 5. — Gerçek ve tüzel kişilere ait olup da liman inşaatına başlanması sırasında henüz çıkarılmamış bulunan gemi enkaz ve eşyası hakkında 618 sayılı Limanlar Kanununun 7 nci maddesini tadil eden 2829 sayılı Kanun mucibince işlem yapılır. Ancak adı geçen kanunla liman idareleri ve Ulaştırma Bakanlığınca bu hususta verilmiş olan salâhiyetler Ulaştırma Bakanlığının mütalâası alınarak Bayındırlık Bakanlığı ve teşekkülleri tarafından kullanılır.

MADDE 6. — Bayındırlık Bakanlığı bu kanun konusuna giren işlerden aşağıda sayılanları 2490 sayılı Kanunun 50 nci maddesinde yazılı kayıt ve şartlara tâbi olmaksızın emaneten yaptırabilir.

1. Tarama ve imlâ işleri;

B. K.

MADDE 4. — Bu kanunla yapılacak işler için devamlı veya geçici olarak işgaline lüzum görülecek arazi ile kireç, kum, çakıl ve taş ocaklarından Hazineye, Devlet Demir ve Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüklerine ait olanlar vergi, resim ve ücrete tâbi olmaksızın Bayındırlık Bakanlığı emrine tahsis ve bu Bakanlıkça istimal olunur.

Bunlardan özel idare, belediye ve köylerle hususi şahıslara ait olup Bayındırlık Bakanlığınca geçici olarak istimaline lüzum görülenler için özel idare, belediyeler ve köylerce resim alınmaz. Bu kanunla yapılacak işler için lüzumlu makine ve aletlerle her türlü inşa malzemesi şantiyeye ait tesislerden faydalanılarak sahile çıkarıldığı ve yüklendiği takdirde belediyeye veya özel idarelere ait vergi, resim, harç ve ücretler müstesnadır.

Özel kanunları uyarınca yapılacak işgal, istimal veya kamulaştırma işlerine veya biçilen bedele itiraz işi durdurmaz. Ancak itiraz, biçilen bedele yapılmış olup da hak sahibi bedeli almazsa veya hak birden fazla kişilere ait ise veya hak sahibi malûm değilse bedel yüzde yirmi fazlası ile millî bir bankaya yatırılır.

MADDE 5. — Gerçek ve tüzel kişilere ait olup da liman inşaatına bağlanması sırasında henüz çıkarılmamış bulunan gemi enkaz ve eşyası hakkında 618 sayılı Limanlar Kanununun 7 nci maddesini tadil eden 2829 sayılı Kanun mucibince işlem yapılır. Ancak adı geçen kanunla liman idareleri ve Ulaştırma Bakanlığınca bu hususta verilmiş olan salâhiyetler Ulaştırma Bakanlığının mütalâası alınarak Bayındırlık Bakanlığı ve teşekkülleri tarafından kullanılır.

MADDE 6. — Bayındırlık Bakanlığı bu kanun konusuna giren işlerden aşağıda sayılanları 2490 sayılı Kanunun 50 nci maddesinde yazılı kayıt ve şartlara tâbi olmaksızın emaneten yaptırabilir:

1. Tarama ve imlâ işleri,

Hü.

2. Batık çıkarma ve liman sahasından uzaklaştırma işleri,

3. Bilcümle etüd, istikşaf, foraj, aplikasyon işleri,

4. Mevcut veya yeniden alınacak Bakanlığa ait makine, alet, edevat, teçhizat ve araçların montaj, demontaj, bakım ve onarımları.

MADDE 8. — Limanların inşa, tesis, teçhiz ve taramalarına ait Devlet malı makine, alet, edevat ve araçların Devlet Demir ve Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlükleri atelyelerinde ve havuzlarında mümkün olan tamirleri Artırma ve Eksiltme Kanununun 66 ncı maddesindeki muvakkat kaydına bağlı olmaksızın daireler arasında kararlaştırılacak bedel üzerinden Bayındırlık Bakanlığınca yaptırılır.

MADDE 9. — 5676 sayılı Kanunla tasdik edilen krediden temin olunacak malzeme ve hizmetlerin bedelleri taallük ettikleri yılların Bayındırlık Bakanlığı bütçelerinin sonunda açılacak özel bir bölüme masraf ve mukabil (B) cetveline irat kaydolunur.

GEÇİCİ MADDE — 5676 sayılı Kanunda yazılı işlerle ilgili olup bu kanunun yayımı tarihinde yürürlükte bulunan sözleşmeler dairesinde mütaahhitlerden alınmış teminatların bu kanundaki muafiyet hükmüne dayanılarak kısmen veya tamamen idaresine Bayındırlık Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 10. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 11. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan
A. Menderes

Devlet Bakanı

Millî Savunma Bakanı
H. Köymen

Dışişleri Bakanı
F. Köprülü

Millî Eğitim Bakanı
T. İleri

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
S. Ağaoğlu

Adalet Bakanı
R. Nasuhioğlu

İçişleri Bakanı
H. Özyörük

Maliye Bakanı
H. Polatkan

Bayındırlık Bakanı
K. Zeytinoglu

Ba. K.

MADDE 8. — Limanların inşa, tesis, teçhiz ve taramalarına ait Devlet malı makine, alât, edevat ve araçların Devlet Demir ve Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlükleri atelyelerinde ve havuzlarında mümkün olan tamirleri Artırma ve Eksiltme Kanununun 66 ncı maddesindeki muvafakat kaydına bağlı olmaksızın Bayındırlık Bakanlığınca yaptırılır.

MADDE 9. — Hükümetin 9 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Hükümetin geçici maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Hükümetin 10 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Hükümetin 11 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

2. Batık çıkarma ve liman sahasından uzaklaştırma işleri;

3. Bileümle etüd, istikşâf, foraj, aplikasyon işleri;

4. Bakanlık elinde mevcut veya yeniden alınacak makine, alât, edevat, teğhizat ve araçların montaj, demontaj, bakım ve onarımları.

MADDE 7. — Limanların inşa, tesis, teğhiz ve taramalarına ait Devlet malı makine, alât, edevat, teğhizat ve ağaçların Devlet Demir ve Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlükleri atelyelerinde ve havuzlarında mümkün olan tamirleri 2490 sayılı Kanunun 66 nci maddesindeki muvafakat kaydına bağlı olmaksızın daireler arasında kararlaştırılacak bedel üzerinden Bayındırlık Bakanlığınca yaptırılır.

MADDE 8. — 5676 sayılı Kanunla tasdik edilen krediden temin olunacak malzeme ve hizmetlerin bedelleri taallûk ettikleri yılların Bayındırlık Bakanlığı bütçelerinin sonunda açılacak özel bir bölüme masraf ve mukabili gelir bütçesine irat kaydolunur.

GEÇİCİ MADDE — Hükümetin geçici maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Hükümetin 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Hükümetin 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

2. Batık çıkarma ve liman sahasından uzaklaştırma işleri,

3. Bileümle etüd, istikşaf, foraj, aplikasyon işleri,

4. Bakanlık elinde mevcut veya yeniden alınacak makine, alât, edevat, teğhizat ve araçların montaj, demontaj, bakım ve onarımları.

MADDE 7. — Limanların inşa, tesis, teğhiz ve taramalarına ait Devlet malı makine, alât, edevat, teğhizat ve araçların Devlet Demir ve Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlükleri atelyelerinde ve havuzlarında mümkün olan tamirleri 2490 sayılı Kanunun 66 nci maddesindeki muvafakat kaydına bağlı olmaksızın daireler arasında kararlaştırılacak bedel üzerinden Bayındırlık Bakanlığınca yaptırılır.

MADDE 8. — 5676 sayılı Kanunla tasdik edilen krediden temin olunacak malzeme ve hizmetlerin bedelleri taallûk ettikleri yılları Gelir Bütçesine gelir ve karşılığı Bayındırlık Bakanlığı bütçelerinin sonunda açılacak özel bir bölüme ödenek ve gider kaydolunur.

- GEÇİCİ MADDE — 5676 sayılı Kanunda yazılı işlerle ilgili olarak bu kanunun yürürlüğünden önce yapılan sözleşmelere de bu kanun hükümlerini uygulamaya Bayındırlık Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 9. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Hü.

Eko. ve Ticaret Bakanı Sa. ve So. Y. Bakanı

M. Ete

Dr. H. Üstündağ

G. ve Tekel Bakanı

Tarım Bakanı

Rıfla S. Burçak

N. Ölmen

Ulaştırma Bakanı

Çalışma Bakanı

S. Kurtbek

N. Özsan

İşletmeler Bakanı

Hakkı Gedik

